

EU

FORDI

- der er gode argumenter for europæisk samarbejde

Produceret af Den Danske Europabevægelse 2007

Redaktion:

Rina Valeur Rasmussen

Sebastian Lang-Jensen

Martin Toft Sørensen

Grafik:

Fanny Reedtz

Tryk:

PrintNord

Tak til:

Europarådet

Dansk Industri

CO-Industri

Den Danske
Europabevægelse

Introduktion

Danmark er et af medlemslandene i Den Europæisk Union, og der er argumenter både for og imod dette samarbejde. Denne pjece er en argumentsamling med argumenter for europæisk samarbejde på 13 politikområder, eksempelvis: Forbruger-, uddannelses-, energi- og miljøpolitik. Endvidere indeholder pjecen en kort præsentation af de europæiske institutioner og EU's traktatgrundlag.

Pjecen præsenterer udelukkende positive argumenter, men disse kan bruges som udgangspunkt til at formulere modargumenter. Pjecen er tænkt som en lille debat-håndbog samt som oplæg til diskussioner om Europa-politik og kan bruges til træning i at argumentere – og modargumentere.

Rigtig god fornøjelse!

Indholdsfortegnelse

Den Danske Europabevægelse	1
Det indre marked	2
Fælles forbrugerpolitik	3
Fælles standarder på uddannelsesområdet	4
Fælles energipolitik	5
Fælles miljøpolitik	6
Fælles transportpolitik	7
Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik	8
Udvidelse	9
Fælles udviklingspolitik	10
Frihed, sikkerhed og retfærdighed	11
Forskning, fiskeri og regionalpolitik	12
Traktater og udvidelser – en oversigt	13
Rådet for Den Europæiske Union	15
Europa-Kommissionen	16
Europa-Parlamentet	17
EF-Domstolen	18

Den Danske Europabevægelse

Den Danske Europabevægelse er en tværpolitisk, landsdækkende forening, der arbejder for et tæt samarbejde mellem Europas lande og for et Danmark uden EU-forbehold. Formålet er at danne et mere integreret og demokratisk Europa, hvor samarbejdet mellem landene bygger på respekt for de enkelte landes nationale identitet og politiske tradition.

Den Danske Europabevægelse har som målsætning at sætte Europapolitik på dagsordenen og øge kendskabet til det europæiske samarbejde. Vi er del af Den Internationale Europabevægelse, som har foreninger i næsten alle Europas lande. Europabevægelsen arrangerer konferencer og debatmøder samt udgiver bøger og hæfter om europæisk politik. Desuden driver Den Danske Europabevægelse tænketanken Ja til Europa, organiserer talernetværket Europæisk Dialog og er mødested for alle, der interesserer sig for Europa.

Går du ind for europæisk samarbejde kan du støtte vores oplysningsarbejde med et medlemskab og møde mange spændende mennesker.

Læs mere på www.eubev.dk eller kontakt os på e-mail: eubev@eubev.dk eller telefon: 33 141 141

Det indre marked

- Det europæiske marked er vigtigt for danske virksomheder - 70 pct. af Danmarks eksport går til andre europæiske lande.
- Det indre marked har stor betydning for vækst og beskæftigelse i Europa og har siden etableringen i 1992 skabt ca. 2,5 mio. arbejdspladser i EU.
- Med indførelsen af det indre marked blev Europa det største marked i verden med næsten en halv milliard forbrugere. Dette marked er meget attraktivt for udenlandske virksomheder, og mængden af udenlandske investeringer er siden 1992 firedoblet.
- Takket være reglerne om det indre marked er der ved rejser inden for EU ingen begrænsninger på, hvor mange varer man kan indføre (til eget forbrug) fra et EU-land til et andet.
- Danske firmaer og forbrugere nyder godt af liberaliseringen af tidligere monopolmarkeder i EU. Blandt andet telemarkedet har som følge deraf, fået lavere priser.
- Udenlandske producenter skal ikke længere igennem særskilte godkendelsesprocedurer, for at kunne sælge varer i Danmark. Det betyder, at man i dag finder et stort udbud af varer fra hele Europa i de lokale supermarkeder.

Fælles forbrugerpolitik

- Den fælles forbrugerpolitik sikrer EU-borgerne retten til at tage til et andet EU-land for at få læge-, tandlæge- eller hospital-sbehandling, hvis der er urimelige ventetider i hjemlandet.
- Med det indre marked kan varer cirkulere frit, derfor er det også vigtigt, at forbrugernes rettigheder er ens i hele EU. Fælles lovgivning beskytter forbrugerne mod snyd og bedrageri, vildledning, aggressiv markedsføring og dårlig forretningsskik.
- EU er en vigtig aktør i arbejdet med at bryde monopoler og dermed sikre bedre og billigere varer via den frie konkurrence.
- I klagesager er EU ofte mere neutral end de nationale myndigheder og kan dermed bedre varetage forbrugernes interesser. I løbet af de sidste 20 år er det gennemsnitlige antal klager fra borgere og organisationer steget med 95 pct. En del af denne stigning skyldes, at EU-lovgivningen løbende udvides til nye områder.
- EU's officielle miljømærke, miljøblomsten, er et kvalitetsmærke, som sikrer gennemskuelse for den enkelte forbruger, idet kravene er ens over hele EU. Produkter, der bærer mærket lever op til en lang række krav til kvalitet, miljø og sundhed - altså en såkaldt bæredygtig produktionsform.

Fælles standarder på uddannelsesområdet

- Fælles standarder på uddannelses-området vil gøre det nemmere at sammenligne uddannelser på tværs af grænserne og således skabe jobmuligheder for danskere i hele Europa. EU har besluttet at indføre et fælles system for uddannelsernes struktur og betegnelser. Eksempelvis skal universitetsuddannelser i hele Europa opdeles i en 3-årig grunduddannelse og en 2-årig overbygning.
- Integration af de europæiske uddannelsessystemer skaber samarbejde på uddannelsesområdet på tværs af landegrænserne, hvorved kvaliteten af forskningen øges.
- Mange unge har et ønske om at studere eller arbejde i udlandet i forbindelse med eller forud for deres studie i Danmark. EU er primusmotor for en række udvekslingsprogrammer (eksempelvis Erasmus og Sokrates), som gør det muligt for de unge at dygtiggøre sig og søge nye udfordringer i andre EU-lande.
- Det er børn og unge, der skal bære fremtidens Europa. Og uddannelse er med til at sikre, at fremtidens Europa bliver en af verdens mest konkurrencedygtige, vidensbaserede økonomier.

Fælles energipolitik

- Behovet for import af olie og gas stiger i Europa og sammen står de europæiske lande stærkere overfor lande som Rusland, der i stigende grad bruger energipolitikken som pressionsmiddel.
- Med en fælles energipolitik styrkes forsyningssikkerheden, idet man bedre kan udnytte den eksisterende kapacitet og behovet for reservekapacitet sænkes.
- Sammen kan EU-landene opnå bedre forskningsresultater i udviklingen af nye og renere energikilder. Ved en koordineret forskningsindsats undgås dobbeltarbejde og unødvendigt høje omkostninger.
- I dag er energiforsyningen i EU baseret på nationale markeder, præget af monopol-energivirksomheder og manglende konkurrence. Det medfører høje priser for forbrugerne. EU arbejder for et indre marked for energi og det vil resultere i lavere energipriser.
- EU kan skubbe andre lande og regioner i den rigtige retning ved at gå foran med et godt eksempel. For eksempel blev man ved topmødet i marts 2007 enige om at reducere CO₂-udslippet med 20 pct. inden 2020.

Fælles miljøpolitik

- Miljøproblemer er som bekendt grænseoverskridende, og det er derfor vigtigt med grænseoverskridende løsninger på aktuelle og fremtidige miljøproblemer. Gennem EU kan vi sikre en miljømæssig bæredygtig udvikling for hele Europa.
- EU er med til at sætte standarden på miljøområdet på den globale scene og kan tilskynde store forurenende lande som USA og Kina til at beskytte miljøet og mindske den globale opvarmning.
- Danmark kan altid indføre skrappe regler på miljøområdet end de fælles europæiske standarder. Afgørelserne i EU er minimumsregler, som sikrer et rimeligt niveau, men med mulighed for at de enkelte lande frit kan indføre strengere krav.
- Gennem diverse fonde giver EU økonomisk støtte til miljørigtige projekter og muliggør dermed satsninger på vedvarende energi, miljøbeskyttelse og udvikling af miljøskånsom teknologi mv.
- EU har været med til at hæve miljøstandarderne væsentligt i de østlige EU-lande, der ved optagelse i EU skulle leve op til de europæiske standarder.

Fælles transportpolitik

- Fælles regler for sikkerhed i lufthavnene i EU såsom ensartede krav om undersøgelse af fly, passagerer og håndbagage, øger sikkerheden og mindsker risikoen for terrorangreb.
- EU-samarbejdet har betydet en liberalisering af lufttrafikken i Europa, hvilket har medført øget konkurrence og lavere billetpriser.
- De danske vognmænd ville have glæde af fælles regler for blandt andet kørselsforbud og bøder. Som det er nu, er der variation i reglerne for fragtkørsel landende imellem, og det mindsker sikkerheden og skævrider konkurrencen.
- Via de såkaldte jernbanepakker har EU skabt bedre mulighed for transport af gods på de europæiske jernbanenet. EU-landene har åbnet deres markeder for international godskørsel, hvilket vil gøre det hurtigere, nemmere, billigere og mere miljøvenligt at transportere gods via jernbanen i stedet for på vejene.
- Transport vil ofte være grænseoverskridende og man drager økonomiske og praktiske fordele af at samarbejde over grænserne. Infrastrukturprojekter har eksempelvis skabt vækst i fattigere regioner i EU.

Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

- Verden har brug for et EU, der kan komplementere USA's indsats. Det vil skabe en mere nuanceret vestlig politik og gøre Europa i stand til at løse egne problemer. EU's forsvarsdimension er udviklet i samarbejde med NATO, hvor NATO er rammen om det kollektive forsvar i Europa og EU i stigende grad tager sig af de fredsbevarende operationer.
- Det har aldrig været hensigten at skabe en EU-hær. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik handler derimod om, at de europæiske lande står sammen, når der opstår krisesituationer - diplomatiske og militære.
- I Europa lægges der især vægt på diplomatiske og økonomiske midler til at løse internationale kriser. Denne form for udenrigspolitik har ofte vist sig effektiv og supplerer USA's mere militære tilgang til konfliktløsning.
- Europas samlede forsvarsevner forbedres ved at koordinere og samarbejde - uden at de nationale forsvarsbudgetter øges.
- I en globaliseret verden er det svært for små lande at opnå indflydelse. Med en fælles europæisk udenrigspolitik behøver de enkelte europæiske lande ikke at frygte stormagters skræmmepolitik.

Udvidelse

- Der er mangel på arbejdskraft i Danmark, specielt inden for industri- og byggesektoren, og arbejdskraft fra de østeuropæiske lande i Europa har afhjulpet flaskehalsproblemer. Den udenlandske arbejdskraft har ifølge Børsen betydet en fremgang i dansk indkomstkabelse i 2005 og 2006 på 6 - 7 mia. kroner.
- Udvidelse giver virksomheder adgang til nye markeder, så konkurrencen øges og forbrugerne får billigere varer. Øget intern konkurrence er endvidere afgørende for, at EU kan klare sig globalt over for dynamiske økonomier som Kina og Indien.
- Udvidelserne har skabt fred og økonomisk stabilitet i Europa. Dermed kan EU være en rollemodel for andre regioner i verden, der kan lære af vores erfaringer med fredeligt og demokratisk samarbejde.
- EU er et værdifællesskab bundet sammen af fælles normer om demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincipper. Disse værdier udbredes via udvidelserne, idet EU-medlemskab er en stærk motivationsfaktor for skabelsen af demokrati og overholdelse af menneskerettigheder i potentielle medlemslande.

Fælles udviklingspolitik

- Verdens fattigste får samlet set mere bistand med en fælles europæisk udviklingspolitik. EU er verdens største donor af udviklingsbistand og humanitær hjælp. EU yder bistand til over 150 lande og ca. 30 pct. af verdens samlede humanitære hjælp.
- Udviklingsbistanden er traktatfæstet, hvilket betyder, at alle lande er forpligtede til at betale - også de lande der ellers ikke har tradition for det, som f.eks. de nye EU-lande.
- EU-landene har vedtaget en fælles målsætning for deres individuelle bistandsniveau. Målsætningen går ud på, at EU-landene inden 2010 skal yde 0,56 pct. af deres BNP i udviklingsbistand, hvilket vil føre til en årlig stigning i EU-landenes samlede udviklingsbistand på cirka 150 mia. kroner i forhold til 2004-niveauet.
- En fælles strategi og arbejdsdeling på udviklings-området gør det muligt at nå længere end hver for sig. Forvaltningen af EU's bistand er i dag samlet i EuropeAid og ECHO, der sikrer, at bistanden forvaltes og distribueres på en effektiv måde, så den hurtigt kan nå ud til de berørte områder.
- I fordelingen af bistandsmidler støtter EU de værdier, der er fremherskende i medlemslandene, herunder overholdelse af menneskerettigheder samt retsstatslige og demokratiske principper.

Frihed, sikkerhed og retfærdighed

- EU beskytter menneskerettighederne. Det Europæiske Agentur for Grundlæggende Menneskerettigheder (EFRA) har til formål at styrke respekten for de grundlæggende rettigheder i EU. Dette nye agentur skal også beskæftige sig med diskrimination, som ikke kun omfatter racisme og fremmedhad, men også køn, alder, religion og seksuel orientering.
- Fri bevægelighed og åbne grænser stiller krav til fælles politik på det civilretlige såvel som det strafferetlige område. Gensidig anerkendelse af retlige dokumenter og praksisser sikrer, at EU-borgere har de samme rettigheder og pligter på tværs af landegrænserne.
- Det er nødvendigt med et velfungerende samarbejde mellem landenes myndigheder, for at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet såsom illegal indvandring, trafficking og terror.
- EU har fælles ydre grænser og åbne indre grænser, så selv om indvandringspresset berører nogle EU-lande mere end andre, er det vigtigt, at EU-landene optræder solidarisk og deles om ressourcer og byrder. Det sker bl.a. via EU's grænseagentur Frontex.

Forskning, fiskeri og regionalpolitik

Fælles forskning

- EU's lande må samarbejde for at følge med på forskningssområdet. Gennem øget forskningssamarbejde kan EU realisere ambitionen om, at gøre Europa til verdens førende vidensregion.

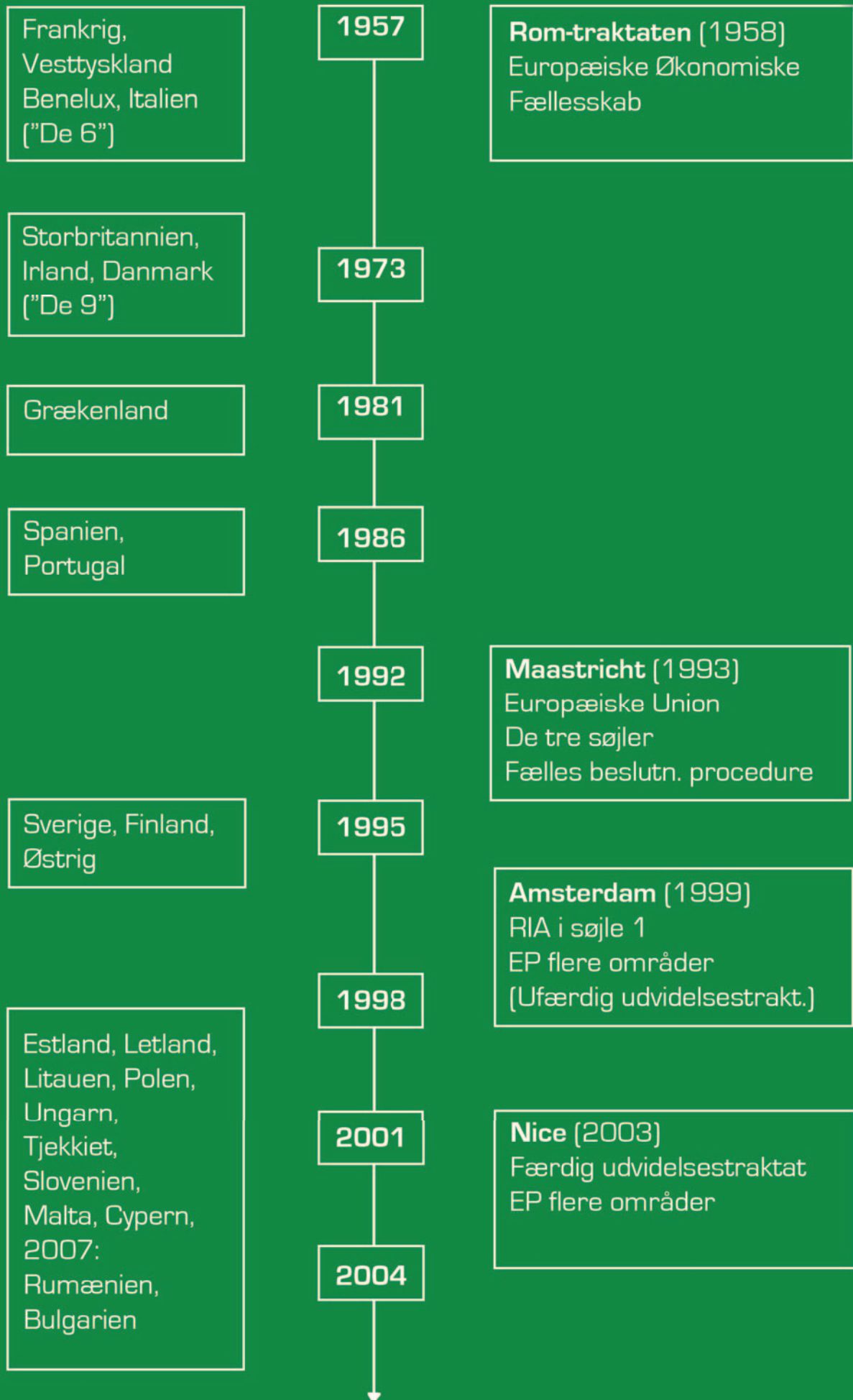
Fælles fiskeripolitik

- Årtiers overfiskeri har efterladt EU-landene med en alt for stor fiskeriflåde i forhold til fiskebestandene. EU's opgave er at sikre fiskerierhvervet på langt sigt samt en fair fordeling af havets goder mellem de enkelte medlemslande. EU har derfor iværksat en række initiativer, såsom satellitovervågning og elektroniske logbøger, for at sikre ensartede regler og håndhævelse på området. Da der ikke er fisk nok til at opretholde de nuværende fiskeflåder, må man arbejde for at skabe arbejdspladser i de lokalsamfund, der hidtil har været afhængige af fiskeri.

Fælles regionalpolitik

- Regionalpolitikken sikrer solidaritet og økonomisk vækst i EU's regioner. Via strukturfondene er EU med til at fremme den økonomiske og sociale udvikling i Europa. Omkring en tredjedel af EU's budget anvendes til at skabe vækst i svage regioner. EU's fonde har også været med til at skabe jobs og økonomisk vækst i Danmarks yderområder. I perioden 2000-2006 modtog Danmark ca. 1,5 mia. kr. i støtte fra EU.

Traktater og udvidelser - en oversigt

Traktaterne er grundlag for det europæiske samarbejde. Firkantet sagt kommer der en ny traktat, hver gang man tilføjer nye politikområder eller ændrer beslutningsprocedurerne.

Rom-traktaten (1957)

- Grundlægger det europæiske samarbejde med det overnationale princip og de europæiske institutioner.
- Indfører de tidligste fællesskabs-politikker: Handel, told, landbrug og konkurrencepolitik - emner der handler om genopbygning og ressourcer.

Fælles-akten/ Single European Act (1986)

- Handler først og fremmest om at opbygge et indre marked.
- Den fælles beslutningsprocedure introduceres (Mere magt til Europa-Parlamentet).
- Fastslår Kommissionens initiativret indenfor Kommissionens kompetenceområder.

Maastricht-traktaten (1992) – Traktaten om Den Europæiske Union

- Indfører søjlestrukturen.
- Konstituerer ØMU'en.
- Øger brugen af den fælles beslutningsprocedure.

Amsterdam-traktaten (1998)

- Forbereder udvidelsen (delvist).
- Mere kompetence til EU angående flygtninge/indvandrere, asyl og fælles grænser (RIA).
- 23 nye områder overgår til den fælles beslutningsprocedure.
- EU's kompetence på områderne forbrugerbeskyttelse/folkesundhed og miljø styrkes.

Nice-traktaten (2001)

- Institutionelle spørgsmål forud for udvidelsen kommer på plads – "Amsterdam leftovers".

Rådet – medlemsstaternes mødested

Ministerrådet er EU's vigtigste beslutningsorgan. Når Kommissionens forslag er blevet vedtaget i Europa-Parlamentet er det op til Rådet at vedtage den endelige lovgivning, som herefter gælder i alle EU's medlemslande.

Rådet består af repræsentanter fra medlemsstaternes regeringer. Når det handler om miljø, er det landenes miljøministre, der deltager. Drejer det sig om landbrugspolitik, er det landbrugsministrene osv. To gange i hvert formandskab mødes EU-landenes stats- og regeringschefer – det kaldes Det Europæiske Råd – til topmøder, hvor langsigtede strategier for EU-samarbejdet diskuteres.

Allerede i første fase, hvor Kommissionen udarbejder de enkelte forslag, bliver repræsentanter fra medlemsstaterne hørt i komitéer og udvalg. Senere i processen inddrages de nationale parlamenter i det europæiske lovgivningsarbejde, via det der i Danmark hedder Folketingets Europaudvalg. Når Ministerrådet vedtager et forslag, er de nationale interesser således blevet hørt på flere niveauer.

Europa-Kommissionen – fællesskabets lokomotiv

Kommissionen bliver ofte kaldt for EU-samarbejdets lokomotiv. Det skyldes blandt andet, at Kommissionen som den eneste EU-institution kan stille forslag til ny EU-lovgivning, og at institutionen i sig selv er symbolet på det overnationale europæiske samarbejde. Kommissionen varetager alle EU-borgeres og fællesskabets interesser og ikke enkelte medlemsstaters.

Hvert medlemsland har én kommissær, der ikke repræsenterer hjemlandet, men det politiske område han eller hun er blevet tildelt. Det svarer til en dansk minister, der ikke repræsenterer det lokalområde han eller hun er valgt i, men derimod et bestemt ansvarsområde. På samme måde som ministre har et embedsapparat med eksperter og rådgivere, har hver kommissær et generaldirektorat, med ansatte fra alle medlemslandene. I alt er ca. 25.000 mennesker ansat i Kommissionen, hvilket svarer til en kommunal forvaltning i en middelstor europæisk hovedstad.

Ud over at fremsætte forslag, er Kommissionen EU's vagthund. Den holder øje med at medlemslandene overholder EU's traktater og implementerer den lovgivning, som vedtages i EU.

Europa-Parlamentet – folkets stemme

Europa-Parlamentet er verdens eneste internationale institution med direkte valgte medlemmer. Alle stemmeberettigede borgere i EU kan stemme til Europa-Parlamentets-valget hvert femte år og dermed få indflydelse på EU's beslutninger. EU-samarbejdet adskiller sig således fra andre internationale organisationer som FN, OECD, NATO og Europarådet, hvor repræsentanterne udpeges af de nationale parlamenter eller regeringer.

Danmark har pt. 14 ud af de i alt 786 pladser i Parlamentet. Medlemmerne fordeler sig efter politisk tilhørsforhold og sidder i grupper med politiske allierede fra de andre EU-lande. De danske socialdemokrater sidder i de europæiske socialdemokraters gruppe, de danske venstrefolk sidder i den europæiske liberale gruppe osv. Man kan derfor ikke måle dansk indflydelse i forhold til hvor mange danskere, der sidder i Europa-Parlamentet, men bør i stedet fokusere på den politiske gruppe, hvor ens foretrukne kandidat hører til – lige som i de nationale parlamenter.

Gennem tiden har Europa-Parlamentet fået stadig mere indflydelse. Fra at være en ren høringspartner i det europæiske fællesskabs tidlige historie, har Parlamentet nu reel medbestemmelse på langt de fleste fælles politikområder.

EF-Domstolen – et samarbejde der forpligter

De Europæiske Fællesskabers Domstol sørger for, at de EU-love der vedtages, forstås og anvendes på samme måde i alle EU-lande. Hvert medlemsland udpeger en fagligt kvalificeret person til at fungere som dommer. Som supplement til domstolen findes Retten i første instans, der primært tager sig af konkurrencelovgivning.

Domstolen understreger det forpligtende i EU-samarbejdet, idet institutionen kan tvinge et land til at følge de regler, landet selv har været med til at vedtage i EU. Denne funktion findes ikke i samme grad i andre internationale organisationer. Domstolen garanterer dermed, at EU's regler gælder for alle EU-borgere og virksomheder.

Når en dom går imod nationale regler eller traditioner, bliver domstolen ofte beskyldt for at "tilrane sig magt over medlemsstaterne". I virkeligheden dømmer domstolen ikke mod medlemsstaterne, men derimod for fællesskabet. Den sikrer altså lighed for EU-loven, på tværs af interesser og medlemsstater.

